

2022

ASUMISTEN TUKEMISELLA ETEENPÄIN- HANKKEEN
TOIMINTAKERTOMUS

Asumisen tukemisella eteenpäin 2022
projektipäällikkö Eveliina Savusalo
20.1.2022

TIIVISTELMÄ

Hankkeen tavoitteena on tukea yksilöllisen asumissosiaalisen työn ja palveluohjauksen keinoin kohderyhmään kuuluvia henkilöitä, mm. ikääntyneitä, nuoria, mielenterveyskuntoutujia, päihdeongelmaisia ja maahanmuuttajia, joilla on haasteita arjen perusasioiden haltuunotossa (esim. asumisjärjestelyissä ja sujuvaa arkea helpottaviin palveluihin pääsemisessä) sekä tukea kohderyhmää viranomaisasiainnissa ja nyky-yhteiskunnassa tarvittavien digiasiointi-, talous ym. taitojen hankkimisessa. Asiakasprosessissa projektityöntekijä toimii asiakkaan rinnalla kulkijana tukemassa kohti elämäntilanteeseen tavoiteltua muutosta, kunnes asiakkaan kokema tuen tarve on poistunut, esim. akuutti kriisitilanne on saatu hallintaan, oman elämän aktiivisuus ja hyvinvointi on lisääntynyt ja toimijuus arjessa ja yhteiskunnassa on vahvistunut. Hankkeen kehittämistyön tuloksena syntyy asumista ja arjen sujumista tukeva palvelumalli, joka on mahdollista ottaa käyttöön myös hankepaikkakuntien ulkopuolella.

SISÄLLYS

1	HANKKEEN TARVE JA TAUSTA	3
2	HANKKEEN TAVOITTEET	4
	Hankkeen tavoitteet	4
3	HANKKEEN KOHDERYHMÄ	4
4	HANKKEEN RAHOITUS	5
5	HANKKEEN TOIMIJAT	6
6	HANKKEEN YHTEISTYÖKUMPPANIT	7
	Hankkeen projektityöryhmä	8
	Astu-hankkeen projektiryhmä 2022	10
	Hankkeen ohjausryhmä	10
	Astu-hankkeen ohjausryhmä 2022	11
7	HANKKEEN TOIMINTA	12
	Toiminnan käynnistys	12
	Viestintä	12
	Ulkoiset tiedotuskanavat	12
	Sisäiset tiedotuskanavat	13
	Tiedottamisen toimenpiteet	13
	Asiakastyö	15
	Hankkeen toiminta vuonna 2022	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	Tapahtumat	20
	Avoimet ovet	20
	Asukastapahtumat	20
	Asunnottomien yö	20
	Lahjoita lämpöä-kampanja	21
	Verkostokoulutus	21
	Kohderyhmän koulutukset	22
	Hankehenkilöstön koulutukset	23
	Alueen asukastyytyväisyyskysely	23
	Verkostopalautekysely	24
8	KEVÄÄN 2022 SUUNNITELMAA	24

1 HANKKEEN TARVE JA TAUSTA

Asumisen vaikeudet ja asunnottomuus vaikeuttavat elämänhallintaa ja elämänhallinnan puutteet vaikeuttavat itsenäisestä asumisesta selviytymistä. Asumiseen liittyvät ongelmat voivat kärjistyä esim. yllättävän elämäntilanteen muutoksen tai pitkäaikaisten päihde- tai mielenterveysongelmien seurauksena. Asunnottomuus Jokilaaksojen alueella on pääosin tilapäistä ja liittyy esimerkiksi häätötilanteisiin, jolloin asunnon puutteen vuoksi majoittuu väliaikaisesti sukulaisten tai tuttavien luona. Vuokrataloyhtiöt lähettävät asukkaille kuukausittain useita kymmeniä maksumuistutuksia, joista häätöön saakka etenee vuositasolla 2–3 %. Maksuhäiriöiden lisäksi häädön syynä voi olla myös mm. asunnon huono hoito.

Matalan kynnyksen ongelmia aktiivisesti ennalta ehkäisemään pyrkivä asumiseen ja arjen sujumiseen keskittyvä tukipalvelu on ennen hankkeen toiminnan aloittamista puuttunut Jokilaaksojen alueelta. Vuokrataloyhtiöiden toimistotyöntekijät ovat tehneet ns. asumissosiaalista työtä muun työn ohella. Ongelmatilanteisiin on puututtu silloin, kun on havaittu vuokranmaksuvaikeuksia, saatu naapureilta ilmoituksia häiriöistä tai kiinteistöhuolto on raportoinut huonosti pidetyistä asunnoista. Vuokrataloyhtiöiden toimistosihteerit ovat tehneet tiiviisti yhteistyötä aikuissosiaalityön kanssa, tarve asumisenohjaukselle on noussut esiin viikoittain. Sosiaalitoimi ja seurakunnan diakoniatyö työskentelevät osittain hankkeen kohderyhmään kuuluvien henkilöiden kanssa, mutta usein vasta siinä vaiheessa, kun ongelmat ovat jo kärjistyneet. Sosiaalitoimi voi auttaa akuutissa kriisitilanteessa järjestämällä asunnon, mutta tietyille kohderyhmille tämä on vaikeaa, etenkin jos henkilöllä on häätöjä takana, eikä uuden asunnon saaminen yleensä poista ongelmien perussyitä. Asumisen ongelmia aktiivisesti ennalta ehkäisemään pyrkivää matalan kynnyksen tukipalvelua ei alueella ole aikaisemmin ollut, vaikka tarve ko. palvelulle on sosiaalityön, diakoniatyön ja vuokranantajien näkökulmasta on kasvanut entisestään koronapandemian seurauksena.

Hankkeen kohderyhmän asumiseen liittyvän tuen tarpeita selvitettiin vuonna 2019 Nivalan Työpa- jaäätiön valmennusasiakkaille tehdyillä haastatteluilta. Saatujen vastausten perusteella ilmeni, että asiakaskunnalla olisi tarve rinnalla kulkevalle tukihenkilölle, joka auttaisi asioiden selvittämisessä eri viranomaistahojen ja palveluntarjoajien kanssa. Asunnon löytäminen koettiin vaikeaksi esim. aiemman risaisen elämäntyylin vuoksi, vaikka näyttöjä elämässä eteenpäin menosta asunnonhakuohjelmilla jo olisi ollutkin. Haastatellut arvioivat käyttävänsä tukea ennakolta jo ennen tilanteen kriisiytymistä, jos sitä olisi tarjolla. Tuella voitaisiin vähentää ongelmien kärjistymistä myös itsenäistyneen nuoren muuttaessa lapsuudenkodistaan ensimmäiseen omaan asuntoonsa, sillä kaikki nuoret eivät saa kotoaan arjessa selviytymisen mallia, ja ns. uusavuttomuutta ja tottumattomuutta tavalliseen arkeen kuuluvien asioiden hoitamisessa esiintyy muillakin. Nuorisoasuntoliiton vuonna 2018 ilmestyneen tutkimuksen mukaan nuorten syrjäytymistä vauhdittavia tekijöitä voidaan ennaltaehkäistä asumisneuvonnan avulla ja tavoittaa nuoria, jotka muuten jäisivät palvelujen ulkopuolelle. Pienelläkin tuella arjen asioiden hoitamisessa pystyttäisiin estämään häätöjä ja pysyvän huono-osaisuuden kierteen käynnistymistä. Asumisen tukihenkilö voi olla tärkeä ensikontakti ja tiedon tarjoaja myös uudelle paikkakunnalle muuttaessa.

2 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen ennakoivan jalkautuvan työn tarkoituksena on tunnistaa ja kohdata syrjäytymisvaarassa olevia henkilöitä, joiden asumisen onnistuminen on uhattuna ja tukea heitä mm. arjen asumistaidoissa ja asumisvelvoitteiden hoidossa. Hanke tukee ja turvaa heikommassa asemassa olevien henkilöiden asumista sekä arjen taitojen ja paremman elämän polun löytymistä, ennaltaehkäisee syrjäytymiskehitystä ja mahdollistaa asumisen onnistumisen myös niille erityisryhmiin kuuluville henkilöille (mm. asunnottomuustaukaiset, pakolaiset, kuntoutujat), joiden valmiudet itsenäiseen asumiseen ovat heikot ja jotka tämän vuoksi ovat vaarassa menettää asuntonsa ja syrjäytyä. Samalla taataan hyvä asumisviihtyvyys ja turvallinen asumisympäristö asuinalueiden kaikille asukkaille.

Hankkeen tavoitteet

- Tavoitteena on kohderyhmän elämän- ja arjenhallinnan vahvistaminen, sosiaalisen osallisuuden lujittaminen, omasta elämästä vastuunoton tukeminen sekä huono-osaisuuden ennaltaehkäisy ja huono-osaisuuskierteen katkaiseminen.
- Hankkeen avulla pyritään vähentämään alueen maksuvaikeuksia ja häätöjä sekä minimoimaan toistuvia asumiseen liittyviä ongelmia sekä turvaamaan alueen vuokralla asuvien asukkaiden asumisen jatkuminen.
- Tavoitteena on tukea asiakkaita viranomaisasioinnissa ja nyky-yhteiskunnassa tarvittavien digiasiointi-, talous- ym. taitojen omaksumisessa. Kohderyhmälle tiedotetaan ajankohtaista tietoa alueen työllisyys ja koulutus mahdollisuuksista, julkisten ja yritysten palvelutarjonnasta sekä alueen harrastusmahdollisuuksista.
- Tavoitteena on asuinalueiden viihtyvyyden, turvallisuuden ja häiriöttömyyden parantuminen.
- Hankkeen kehittämistyön tuloksena syntyy asumista ja arjen sujumista tukeva palvelumalli, joka on mahdollista ottaa käyttöön myös hankepaikkakuntien ulkopuolella.

3 HANKKEEN KOHDERYHMÄ

Hankkeen kohderyhmään kuuluvat alueen vuokralla asuvat henkilöt, joilla on sujuvaa arkielämää ja asumista hankaloittavia ongelmia, mm. ikääntyneet henkilöt, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret, mielenterveyskuntoutujat, päihdeongelmaiset ja maahanmuuttajat. Kohderyhmän koon hankkeen toiminta-alueella arvioidaan olevan yhteensä noin 325 henkilöä tai ruokakuntaa (Haapajärvi 50, Nivala 125, Pyhäjärvi 20, Ylivieska 130). Hankkeen kaikki asiakaskohderyhmiin kuuluvat sisältyvät tähän kokonaismäärään. Arvio kohderyhmän kokonaismäärästä on asetettu koko hankkeen toiminta-ajalle.

Hankkeen kohderyhmään kuuluville on tyypillistä huono-osaisuus ja sujuvaa arkielämää hankaloittavat ongelmat, jotka heijastuvat myös asumiseen. Työttömyydestä, sairastelusta, päihdeongelmista ja muista elämän kriiseistä kumuloituvat elämänhallinnan ongelmat näyttäytyvät monenlaisina häi-

riöinä asumisyhteisöissä. Asumiseen liittyviä haasteita ovat vuokranmaksuvaikeudet, asunnon hoidon laiminlyönti, asunnon rikkominen sekä asukkaan häiriökäyttäytyminen sisätiloissa ja/tai pihalueilla.

Erityisesti yksin asuvilla mielenterveyskuntoutujilla ja päihderiippuvaisilla voi yleisten elämänhallinnan ongelmien lisäksi olla vaikeuksia maksaa vuokra-, sähkö- ja vesilaskuja ajallaan, mikä johtaa usein sähköjen katkaisuun ja häätöuhkaan. Sekä taloudellisia menetyksiä että inhimillistä kärsimystä aiheuttava yksinäisyys on myös kasvava ongelma, mitä koronapandemian vaatima sosiaalisista kontakteista pidättäytyminen vielä pahentaa. Alkava yksinäisyys voi näkyä vain ”näkymättömyytenä”, jolloin henkilö ei osallistu asuinyhteisön yhteisiin toimintoihin ja on osallistumattomuutensa vuoksi vaarassa syrjäytyä entistä syvemmin ja ajautua täysin yhteiskunnan ulkopuolelle.

Jokilaaksojen alueella yhteisöllisyys on perinteisesti ollut vahvaa ja yksinäisyyden taustalla voi olla myös yhteisöstä pois joutuminen, jolloin yksinäisyys nakertaa erityisen nopeasti ihmisen voimavaroja. Yksinäisyys on tutkimusten mukaan monien muiden ongelmien taustalta löytyvä juurisyy ja siksi yksinäisyyttä lievittäväällä toiminnalla on muita ongelmia, mm. mielenterveyden järkkymistä, päihteiden käyttöä tai huonoja elämäntapoja, parantava vaikutus erityisesti ikääntyneempien henkilöiden kohdalla. Myös yhteiskunnan digitalisoituminen eristää ja syrjäyttää hankkeen kohderyhmään kuuluvia henkilöitä eri tavoin, joko digivälineiden käytön osaamattomuuden, välineiden puuttumisen tai digivälineiden liikkakäytön, netti- tai peliriippuvuuden takia.

Hanke tavoitti kohderyhmään kuuluvia asiakkaita vuonna 2022 yhteensä 117 henkilöä/taloutta. Tavoitettua kohderyhmää on kuvattu tarkemmin kohdassa 7.3 Asiakastyö.

4 HANKKEEN RAHOITUS

Astu- Asumisen tukemisella eteenpäin- kehittämishankkeen rahoittajana toimii Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA). Hankkeen rahoitus on myönnetty toukokuussa 2021. Hankehenkilöstön rekrytoinnin päätyttyä varsinainen hankkeen toiminta päästiin aloittamaan 1.7.2021. Rahoitus on myönnetty kolmen vuoden ajalle ja avustusta on käytettävissä yhteensä 856 802 €. Käyttövuodelle 2021 myönnetty avustus on 276 633 €, vuodelle 2022 284 989 € ja vuodelle 2023 295 180 €.

Avustus maksetaan toimijalle maksupyynnön mukaan, jolloin avustuksen saaja hakee verkkoasioinnin kautta jokaista erää erikseen maksuun ja vahvistaa samalla avustetulle toiminnalle jo syntyneet kulut. Ensimmäistä kertaa STEA avustusta saavan toimijan avustuksen maksutapa on aina maksupyyntö. Avustus haetaan maksuun maksupyynnöllä neljännesvuosittain.

Toimintavuonna vuodelle 2021 myönnettyä avustusta on haettu maksuun toteutuneiden kulujen perusteella viidessä erässä kesäkuussa 2021, marraskuussa 2021, helmikuussa 2022, huhtikuussa 2022 ja elokuussa 2022. Maksettu avustus (toimintavuodelle 2021 myönnetty avustus) vuonna 2021 on yhteensä 132 989 € ja vuonna 2022 143 644 €. Vuodelle 2021 myönnetty avustus 276 633 € on haettu maksuun kokonaisuudessaan 4.8.2022.

Maksettu avustus käyttövuosi 2021	
18.6.2021	69 158 €
2.11.2021	63 831 €
3.2.2022	70 279 €
28.4.2022	59 849 €
4.8.2022	13 516 €
Maksettu avustus yhteensä:	276 633 €
Avustusta jäljellä käyttövuodelle 2021	0 €

Toimintavuonna vuodelle 2022 myönnettyä avustusta on haettu maksuun toteutuneiden kulujen perusteella kahdessa erässä elokuussa 2022 ja lokakuussa 2022. Maksettu avustus (toimintavuodelle 2022 myönnetty avustus) vuonna 2022 on yhteensä 112 949 €. Vuodelle 2022 myönnetystä avustuksesta jäljellä 172 040 €.

Maksettu avustus käyttövuosi 2022	
4.8.2022	52 254 €
27.10.2022	60 695 €
Maksettu avustus yhteensä:	112 949 €
Avustusta jäljellä käyttövuodelle 2022	172 040 €

5 HANKKEEN TOIMIJAT

Nivalan Työpajasäätiö sr on vastuussa hankkeen toiminnasta. Hankkeessa työskentelee projektipäällikkönä Eveliina Savusalo, joka vastaa hankkeen etenemisestä, hallinnoinnista, ohjausryhmätyöskentelystä, kehittämis- ja verkostotyöstä sekä arvioinnista. Lisäksi hankkeessa työskentelee neljä projektityöntekijää, jotka vastaavat hankkeen asiakastyöstä kunnittain sekä osallistuvat hankkeen ohjausryhmä-, kehittämis- ja verkostotyöskentelyyn sekä arviointiin. Ylivieskaan ja Nivalaan laskettu projektityöntekijän työnosuus työajasta on 150 %. Ylivieskassa työskentelee projektityöntekijä Sirpa Kiiskilä ja 50 % työajalla projektityöntekijä Jaana Haapasalo. Nivalassa työskentelee projektityöntekijä Jaana Laakkonen ja 50 % työajalla Jaana Haapasalo. Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä työnosuus on jaettu yhden projektityöntekijä Pirkko Laitalan työajasta 50 % kuntaa kohden.

Jaana Haapasalo irtisanoutui vuoden 2022 loppuun ja siirtyi muihin tehtäviin. Nivalan ja Ylivieskan projektityöntekijän paikka laitettiin auki joulukuussa 2022 ja paikalle valittiin psykiatrinen sairaanhoitaja Janita Isohanni. Janita aloitti työt hankkeessa 2.1.2023.

6 HANKKEEN YHTEISTYÖKUMPPANIT

Hanke toimii Ylivieskan, Nivalan, Haapajärven ja Pyhäjärven alueella. Hankkeella on kahdeksan (8) aktiivista yhteistyökumppania:

- Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakodit
- Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot
- Kiinteistö Oy Rillankivi
- Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy
- PPKY Kallio
- PPKY Selänne
- Nivalan seurakunta
- Kiinteistö Oy Kesti

Alueen vuokrataloyhtiöt toimivat hankkeen pääyhteistyökumppaneina. Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakodit on Nivalan kaupungin tytäryhtiö, jolla on 345 vuokra-asuntoa. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot vastaa Haapajärven kaupungin vuokra-asuntotoiminnasta, jolla on 284 vuokra-asuntoa. Kiinteistö Oy Rillankivi on Pyhäjärven kaupungin omistama kiinteistöyhtiö, jolla on noin 300 asuntoa. Ylivieskan kaupungin vuokra-asuntojen hankintayhtiö Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy:llä on 625 asuntoa. Yhteensä hankkeen pääyhteistyökumppaneiden kautta alueen vuokra-asuntokanta on noin 1554 vuokra-asuntoa. Vuokrataloyhtiöiden ja hankkeen yhteistyömuotoihin kuuluvat asiakkaiden ohjaaminen hankkeeseen, ohjausryhmätoiminta ja yhteistyö asiakkaiden tilanteiden kartoituksessa ja selvittelyssä kolmikannassa yhdessä hankkeen, yhteistyökumppanin ja asiakkaan kanssa.

Hanke tekee tiivistä yhteistyötä PPKY Kallion ja PPKY Selänteen sosiaalityön kanssa. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio vastaa Nivalan ja Ylivieskan sote-palveluista. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastaa Haapajärven ja Pyhäjärven sote-palveluista. Kunnat, joissa yhteistyötä tehdään ovat Ylivieska, Nivala, Haapajärvi ja Pyhäjärvi. Yhteistyömuotoina hankkeen ja sosiaalitoimen kesken on asiakkaiden ohjaaminen hankkeeseen, ohjausryhmätoiminta sekä asiakasyhteistyö tilanteissa, joissa sosiaalitoimen asiantuntijuutta ja keinoja tarvitaan asiakkaiden tilanteiden eteenpäinviemisessä. PPKY Kallio ja PPKY Selänne yhdistyvät ja siirtyvät 1.1.2023 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen (Pohde).

Yhteistyötä tehdään myös Nivalan seurakunnan kanssa. Yhteistyömuotoihin kuuluu asiakkaiden ohjaaminen hankkeeseen sekä asiakasyhteistyö tilanteissa, joissa seurakunnan diakoniatyön asiantuntijuutta tarvitaan asiakkaiden tilanteiden eteenpäinviemisessä.

Nivalan kaupungin tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kesti ylläpitää ja vuokraa asuntoja erityisryhmille. Yhteistyömuotoihin kuuluu asiakkaiden ohjaaminen hankkeeseen ja yhteistyö asiakkaiden tilanteiden kartoituksessa ja selvittelyssä kolmikannassa yhdessä hankkeen, kumppanin ja asiakkaan kanssa.

Näiden lisäksi yhteistyötä tehdään tiiviisti myös alueen muun verkoston mm. päihdetyön, mielen-terveystyön, kuntouttavan työtoiminnan, nuorisotyön, diakoniatyön, edunvalvonnan, ikäihmisten palveluiden sekä muut hankkeiden kanssa.

Yhteistyötä tehdään alueen vuokrataloyhtiöiden, seurakunnan sekä aikuissosiaalityön kanssa viikoittain. Sujuvan yhteistyön tuloksena asiakkaita ohjautuu nopeasti hankkeeseen, ja kohderyhmä saa tarvitsevana tuen ja ohjauksen matalankynnyksen palveluna hankkeen kautta. Hankkeen toiminnalla saadaan myös purettua painetta alueen aikuissosiaalityöstä. Aikuissosiaalityöstä ohjautuu hankkeeseen kohderyhmään kuuluvia asiakkaita, jotka tarvitsevat nopeasti tukea ja ohjausta sekä laajemman kartoituksen elämäntilanteestaan, ennen sosiaalitoimen palveluihin ohjautumista.

Hanketyöntekijät pystyvät antamaan nopealla aikataululla tukea kohderyhmälle sekä selvittämään laajemmin kohderyhmän elämäntilanteita sekä avuntarvetta. Kartoituksen jälkeen asiakkaan ympärille kootaan moniammatillinen verkosto, vastuut verkoston sekä asiakkaan kesken jaetaan ja näin asiakkaan elämäntilanne saadaan nopealla aikataululla vakiinnutettua. Hankkeen tarkoituksena on tarjota matalan kynnyksen palveluita ennen julkista sektoria ja tässä alueellinen yhteistyö on tuottanut tulosta. Hanke on myös toiminut työparina alueen aikuissosiaalityölle sekä seurakunnan diakoniatyölle, kun asiakastilanteet ovat haastavia, pyritään hyödyntämään moniammatillisuutta ja hakemaan työparityöskentelyllä asiakaslähtöistä kokonaisuutta tilanteeseen.

Hankkeen projektiryhmä

Hankkeen aloittaessa kehittämistyö on aikataulutettu ja hankkeen työskentelyn tueksi on perustettu projektiryhmä, joka kokoontuu kerran kuukaudessa. Projektiryhmään kuuluu hankkeen keskeisten yhteistyökumppaneiden edustajat. Projektiryhmän tarkoitus on tukea projektitiimiä kehittämistyön ja toimintamallin suunnittelussa. Projektiryhmään kutsutaan myös satunnaisesti vierailijoita eri organisaatioiden asiantuntijoista.

Projektiryhmä tapaamiset ovat toteutuneet vuonna 2022 kahdeksan kertaa (19.1.2022, 22.2.2022, 22.3.2022, 19.4.2022, 24.5.2022, 21.6.2022, 27.9.2022, 8.11.2022, 29.11.2022).

Tammikuun projektiryhmän kokoontumisessa 19.1.2022 keskustelua hankkeen markkinoinnista sekä ajankohtaisista asioista. Ehdotettu, että hanketiimi tekisi hankkeen toiminta-ajalle tarkan markkinointisuunnitelman, joka painottuisi kohderyhmän näkökulmaan. Hanketta markkinoitu aktiivisesti verkostolle, mutta huomattu, että kohderyhmälle markkinointia voitaisiin vielä pyrkiä saada tehokkaammaksi.

Helmikuun projektiryhmän 22.2.2022 kokoukseen kutsuttu Kelalta Pauliina Pyykölä ja Jatta Rajaniemi pitämään Kela-infoa vuokrataloyhtiöiden henkilökunnalle mm. esittelyä asumiseen liittyvistä

etuuksista, vinkkejä asiakkaiden eteenpäin ohjaamiseksi Kelan palveluihin sekä esittelyä Kelan erityispalveluista.

Maaliskuun projektiryhmässä 22.3.2022 projektipäällikkö Eveliina Savusalo esitellyt vuoden 2022 asukaskyselyn koosteen. Keskustelua vuoden 2022 koosteesta koolla olevien jäsenten kesken. Yleisesti todetaan, että alueet koetaan turvallisiksi sekä rauhallisiksi asua.

Huhtikuun projektiryhmässä 19.4.2022 käyty läpi menneitä tapahtumia ja suunniteltu vuokrataloyhtiöiden ja hankkeen yhteisiä tapahtumia kevään ajalle.

Toukokuun projektiryhmässä 24.5.2022 käyty läpi hankkeen sekä vuokrataloyhtiöiden kuulumisia. Tapaamisessa keskusteltu myös kesän ajan toiminnasta sekä lomista. Asumisneuvonnan lakisääteistämiseen liittyvä lausuntokierros menossa – jossa kunnat voivat lausua mielipiteensä asumisneuvonnan järjestämisestä 31.5.2022 mennessä. Vuokrataloyhtiöille tullut myös pyyntö vastata lausuntokierrokselle.

Kesäkuun projektiryhmässä 21.6.2022 tiedotettu ryhmää; Pyhäjärvellä aloitettu Astu-hankkeen palvelupiste yhteistyössä Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa. Päivystysaikana projektityöntekijä paikalla ilman ajanvarausta Kiinteistö Oy Rillankiven toimistolla Pyhäjärven kaupungintalolla. Palvelupiste avattu 9.6.2022. Palvelupiste avoinna joka torstai klo 10:00-13:00. Muina aikoina asiointi ajanvarauksella hankkeen toimistolla. Ryhmässä keskusteltu yhteistyön kehittämisestä asukkaiden häätö- ja rästivuokratilanteissa. Pohdittu yhteistyön kehittämistä – miten saisimme tiedot rästeistä ja häädöistä aikaisemmin hankkeelle?

Elokuun projektiryhmän tapaaminen sovittu 23.8.2022, mutta tuolloin osallistujia ei ollut riittävästi, joten ryhmän tapaaminen siirretty pidettäväksi 27.9.2022.

Syyskuun projektiryhmän tapaamisessa 27.9.2022 tiedotettu hankepaikkakuntien Asunnottomien yön- tapahtumista, jotka tulossa lokakuussa. Kutsuttu myös vuokrataloyhtiöiden edustajat vierailemaan tapahtumiin. Käyty läpi hanketavoitteita. Hanketavoitteisiin pääseminen edellyttää tiivistä yhteistyötä vuokrataloyhtiöiden kanssa. Seuraava kokous ajoittunut 25.10.2022, joka ollut syysloma viikko. Päädytty siirtämään seuraava kokous pidettäväksi 1.11.2022.

Marraskuun projektiryhmän tapaamisessa 8.11.2022 käyty läpi kuulumisia sekä pohdittu hanketavoitteita. Hanketavoitteisiin pääseminen edellyttää tiivistä yhteistyötä vuokrataloyhtiöiden kanssa. Tavoite 2: Maksuvaikeuksien määrän ja häätöjen väheneminen, toistuvien asumiseen liittyvien ongelmien minimointi sekä asumisen jatkuvuuden turvaaminen. Tavoite 4: Asuinalueiden viihtyvyyden, turvallisuuden ja häiriöttömyyden parantuminen. Pohdittu yhdessä, miten saisimme parannettua asiakkaiden ohjaamista hankkeeseen. Monille asukkaille tarjotaan apua, mutta eivät ota apua vastaan ja tilanne usein etenee häätöön, ennen kuin asukkaat ovat hankkeessa asiakkaana. Keskusteltu myös lastensuojeluilmoituksen sekä sosiaalihuoltolain mukaisen huoli-ilmoituksen tekemisestä.

Joulukuun projektiryhmän tapaamisessa 29.11.2022 käyty läpi hankkeen sekä vuokraloyhtiöiden kuulumiset. Ryhmässä keskusteltu myös tulevasta laista Laki asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027. Toiveissa olisi, että hankealueen kunnat varautuisivat heti vuoden 2024 alusta asumisneuvonnan järjestämiseen, jotta AsTu -hankkeen työn jatkumo saataisiin käyntiin tarpeeksi varhain. Samalla voitaisiin hyödyntää hankkeen aikana saatua kokemusta ja toimintatapoja tulevaan työhön sekä siirtää hyviä käytäntöjä asumisneuvojille. Astu-hanke laatinut toimenpide-ehdotuksen kunnille asumisneuvonnan järjestämisestä. Toimenpide-ehdotus olisi hyvä saada kuntien kirjaamoihin mahdollisimman nopeasti, koska kunnissa voi olla jo vireillä toimia asumisneuvonnan järjestämiseksi. Vuokraloyhtiöiltä pyydetään kannanottoa ja kommentteja toimenpide-ehdotukseen.

Astu-hankkeen projektiryhmä 2022

Astu-hanke

Eveliina Savusalo, projektipäällikkö

Sirpa Kiiskilä, projektityöntekijä

Jaana Haapasalo, projektityöntekijä

Pirkko Laitala, projektityöntekijä

Jaana Laakkonen, projektityöntekijä

Työpajasäätiö sr

Riitta Kaskela, toimitusjohtaja

Kiinteistö oy Haapajärven vuokralat

Taina Ruhala, toimitusjohtaja

Laura Hurme, kiinteistösihteeri

Kiinteistö oy Nivalan Vuokrakodit

Simo Hautamäki, toimitusjohtaja

Kaarina Nurmesniemi, kiinteistösihteeri

Kiinteistö oy Rillankivi

Sari Ahola, toimitusjohtaja

Esa Rynnänen/Vesa Pulkkinen, tekninen isännöitsijä

Ylivieskan kaupungin vuokra-asunnot

Ari Kärkinen, toimitusjohtaja

Hankkeen ohjausryhmä

Ohjausryhmä kokoontuu 3–4 kertaa vuodessa. Astu -hankkeen ohjausryhmässä mukana olevat jäsenorganisaatiot edustavat vuokra-asumisen sekä asumissosiaalisentyön erilaisia asiantuntijaorganisaatioita. Hanketiimi kehittää hankkeen toimintakäytäntöjä yhdessä projektitiimin ja ohjausryhmän kanssa reaaliaikaisesti saadun palautteen perusteella. Ohjausryhmä valvoo, että hanke toteutetaan sovitun hankesuunnitelman ja rahoituspäätöksen mukaisesti, vaikka lopullinen vastuu hankkeen toteuttamisesta on aina tuensaajalla. Ohjausryhmä tekee linjaukset hankkeen toiminnalle ja hankkeen toimintaa ohjaavat päätökset merkittävissä asioissa. Ohjausryhmä osallistuu myös alueellisen toimintamallin kehittämiseen.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 5.10.2021. Hankkeen ohjausryhmän ensimmäisessä tapaamisessa ohjausryhmän puheenjohtajaksi valittiin Ari Kärkinen ja varalle Simo Hautamäki. Ohjausryhmän sihteeriksi valittiin Jaana Haapasalo ja varalle Eveliina Savusalo. Valitut henkilöt toimivat tehtävissään hankkeen toimiajan kolme (3) vuotta. Jaana Haapasalo irti

Ohjausryhmä kokoontunut vuonna 2022 neljä kertaa. Kokoontumiset toteutuneet 11.1.2022, 5.4.2022, 16.6.2022 ja 13.12.2022. Ohjausryhmän kokoonpanossa tapahtui muutoksia vuonna 2022. Nivalan seurakunnalta odotettiin päätöstä ohjausryhmän jäsenyydestä. Seurakunnalta nimettiin edustajat hankkeen ohjausryhmään. Selänteen peruspalvelukuntayhtymän edustaja Anne Kevätjoki jäi pois tehtävästään alkuvuodesta 2022 ja ohjausryhmään PPKY Selänteen edustajaksi varsinaiseksi jäseneksi nimettiin Sirpa Pengerkoski. Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakodeilta varajäseneksi nimetyn kiinteistösihteerin Eija Erkkilän tilalle nimettiin uusi varajäsen kiinteistösihteerin Kaarina Nurmesniemi. Kiinteistö Oy Rillankiven varajäseneksi nimetty tekninen isännöitsijä Esa Ryyänen jäi tehtävästään pois loppu vuodesta 2022, tilalle nimettiin tekninen isännöitsijä Vesa Pulkkinen.

Astu-hankkeen ohjausryhmä 2022

Työpajasäätiö sr hallitus

Varsinainen jäsen: Liisa Hankonen, hallintojohtaja Nivalan kaupunki

Varajäsen: Jyrki Saarela, koulutusjohtaja Jedu

Kiinteistö oy Haapajärven vuokratatolot

Varsinainen jäsen: Taina Ruhala, toimitusjohtaja

Varajäsen: Laura Hurme, kiinteistösihteerin

Kiinteistö oy Nivalan Vuokrakodit

Varsinainen jäsen: Simo Hautamäki, toimitusjohtaja

Varajäsen: Eija Erkkilä/Kaarina Nurmesniemi, kiinteistösihteerin

Kiinteistö oy Rillankivi

Varsinainen jäsen: Sari Ahola, toimitusjohtaja

Varajäsen: Esa Ryyänen/Vesa Pulkkinen, tekninen isännöitsijä

Ylivieskan kaupungin vuokra-asunnot

Varsinainen jäsen: Ari Kärkinen, toimitusjohtaja

Varajäsen: Pirjo Iso-oja, kiinteistösihteerin

PPKY Selänne

Varsinainen jäsen: Anne Kevätjoki/Sirpa Pengerkoski, sosiaalityöntekijä

Varajäsen: Marja Haapapuro, sosiaaliohjaaja

PPKY Kallio

Varsinainen jäsen: Leena Iisakkila, palvelujohtaja

Varajäsen: Katja Rättyä, sosiaaliohjaaja

Nivalan seurakunta

Varsinainen jäsen: Marjut Parkkila, Diakonia

Varajäsen: Johanna Hietala, Diakonia

7 HANKKEEN TOIMINTA

Toiminnan käynnistyminen

Hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen STEA:lta toukokuussa 2021, jolloin aloitettiin hankehenkilöstön rekrytointiprosessi. Varsinainen hankkeen toiminta käynnistyi heinäkuussa 2021 (1.7.2021), kun hankehenkilöstö aloitti työssään.

Viestintä

Hankkeelle on laadittu tiedotussuunnitelma vuosille 2021–2023. Tiedotussuunnitelma kuvaa kuinka AsTu -hankkeen tiedotusta ja viestintää toteutetaan. Tiedotus on hyvin tärkeä osa hankkeen toimintaa varsinkin sen alkuvaiheessa. Tiedottamisella pyritään nopeuttamaan hankkeen käynnistymistä ja tuomaan hankkeen tarjoamat palvelut ja toimintamallit niin kohderyhmän, monialaisen yhteistyöverkoston ja paikkakuntalaisten yleiseen tietoisuuteen. Tehokas, oikein suunnattu ja oikea-aikainen tiedottaminen koko hankeajan parantaa hankkeen tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan juurruttamista. Tiedotussuunnitelma on tärkeä työkalu hanketoimijoille ja -työntekijöille ja sitä voidaan muokata tilanteita ja tarpeita vastaavaksi koko hankkeen toiminnan ajan. Tiedottamisesta vastaavat pääosin hanketyöntekijät mutta myös verkoston osallistuminen on tärkeässä roolissa tiedon välittämisessä hankkeesta. Tiedotus suunnataan hankkeen kohderyhmälle ja hankkeen verkostotoimijoille. Tavoitteena on saada hankkeen toiminta tunnetuksi ja juurrutetuksi kaikilla neljällä paikkakunnalla ja edistää hankkeelle asetettujen tavoitteiden toteutumista suunnitellusti. Hankkeen alkuvaiheessa koko hanketiimi kiersi paikallisten toimijoiden luona esittelemässä hankkeen toimintaa ja jakamassa yhteystietoja.

Ulkoiset tiedotuskanavat

Hankkeen pääasiallisina ulkoisina tiedotuskanavina tällä hetkellä toimivat hankkeen www-sivut (www.astuhanke.fi) ja sähköposti sekä sosiaalisessa mediassa hankkeen Facebook-sivusto ja Instagram-tili (@astuhanke). Hanketta markkinoitiin myös yhteistyökumppaneiden (vuokrataloyhtiöt) sosiaalisen median tileillä sekä www-sivuilla.

Suorat henkilökohtaiset kontaktit verkostoon esimerkiksi puhelimitse, sähköpostitse tai vierailuin sekä erilaisiin tapahtumiin osallistuminen ovat tärkeitä osa-alueita hankkeen toiminnasta tiedottamisessa. Hanketta esitellään paikallisissa sanomalehdissä toiminnasta tehtyjen artikkeleiden muodossa. Tiedotuskanava valitaan kustannustehokkaasti sillä perusteella, että se kattaa mahdollisimman laajasti kaikki mukana olevat hankepaikkakunnat.

Ohjausryhmätyöskentely sekä projektityöryhmätyöskentely toimii sekä hankkeen ulkoisena että sisäisenä tiedotuskanavana. Ryhmien jäsenten kautta tieto siirtyy heidän omiin organisaatioihinsa. Verkostoihin välittämä tieto hankkeesta ja sen toiminnan tuloksista on vartenotettava kanava, jonka kautta tietoa välitetään kohderyhmälle ja verkostolle. Tiedottamisessa hyödynnetään yhteistyö-

kumppaneiden (vuokrataloyhtiöiden) nettisivuja sekä sosiaalisen median tilejä. Hankkeen keskeiselle yhteistyöverkostolle on luotu omat sähköposti- ja WhatsApp -ryhmät tiedottamista varten.

Sisäiset tiedotuskanavat

Edellä mainittujen ulkoisten tiedotuskanavien lisäksi hankkeen sisäisessä tiedottamisessa käytetään omaa sähköposti- ja WhatsApp -ryhmää. Keskeinen tiedotuskanava on kerran viikossa pidettävä hanketiimin yhteinen palaveri ajankohtaisista asioista. Tämän lisäksi sisäisenä tiedotuskanavana Työpajasäätiön koko henkilökunnan välillä toimii kerran kuukaudessa pidettävä henkilökunnan palaveri sekä Työpajasäätiön tiloissa oleva infonäyttö. Näiden lisäksi käytämme organisaation omaa sähköposti- ja WhatsApp -ryhmää.

Tiedottamisen toimenpiteet 2022

Hankkeelle on suunniteltu AsTu -logo, jota käytetään kaikessa tiedotuksessa. Hanke on suunnitellut esitteen toiminnastaan, jota jaetaan yhteistyöverkostoille sekä kohderyhmälle. Yhteistyöverkosto voi jakaa esitettä edelleen asiakkailleen. Esitettä jaetaan myös sähköpostitse ja sosiaalisen median kanavissa. Toimintaa markkinointiin myös levittämällä mainoksia paikallisiin kauppoihin sekä kirjastoihin. Lisäksi hankkeen työntekijöille on teetetty omat käyntikortit, joista ilmenee työntekijän yhteystiedot sekä hankkeen sosiaalisen median tilien tiedot. Hankkeen esitteessä on paikkakunta kohteisesti hanketyöntekijöiden yhteystiedot sekä toimistojen käyntiosoitteet. Sosiaaliseen mediaan on luotu Facebook- ja Instagram-tilit tiedottamista varten (@astuhanke). Hankkeelle on perustettu omat www-sivut (www.astuhanke.fi). Sivuilta löytyy mm. hankkeen yhteystiedot, tietoa hankkeen toiminnasta, hankkeen asiakaspalautelomake sekä matalan kynnyksen yhteydenottolomake. Tulevaisuudessa hankkeen tuottama materiaali lisätään myös saataville www-sivuille.

Sosiaalisen median käyttöön tehdään vuosittain suunnitelma. Tavoitteena on päivittää sosiaalisen median tilejä viikoittain asiasisältöisillä asumiseen liittyvillä päivityksillä. Sosiaalisessa mediassa on julkaista pääsääntöisesti viikoittain asumiseen, etuuksiin tai palveluihin liittyviä julkaisuja. Julkaisuisissa huomioidaan myös valtakunnalliset teemaviikot mm. ehkäisevän päihdetyön viikko sekä mielen-terveysviikko. Joulukuussa 2022 hankkeen sosiaalisen median tileillä julkaistiin Sujuvan arjen vinkit-joulukalenteri, jossa julkaistiin päivittäin asumiseen liittyviä käytännön vinkkejä.

Hanke osallistuu Nivalassa, Ylivieskassa, Pyhäjärvellä ja Haapajärvellä järjestettäviin tapahtumiin sen mukaan kuinka tapahtumia järjestetään. Lisäksi hanke jalkautuu säännöllisesti kuntouttavan työpaikoille, asutusalueille ja muihin soveltuviin julkisiin tiloihin tavoittaakseen mahdollisimman kattavasti hankkeen kohderyhmään kuuluvia henkilöitä sekä toimijaverkosta. Tiedotuksen tueksi ja näkyvyyden lisäämiseksi hankkeelle on teetetty oma roll up -teline sekä hankehenkilöstön hupparit, joihin on painettu hankkeen logo sekä työntekijän nimi. Hankkeen esite sekä tiedote toiminnan aloittamisesta on jaettu Haapajärven, Pyhäjärven, Ylivieskan ja Nivalan kaikille kunnallisen vuokrataloyhtiöiden asukkaille postilaatikoihin. Hankkeen toiminnasta on vuonna 2022 tehty lehtikirjoituksia alueen paikallisiin sanomalehtiin. Hanke mainosti myös toimintaa Oulun Eteläisen ja Rannikkoseudun Hyvinvointi-lehdessä. Hyvinvointi-lehti on ollut jakelussa 19.10.2022 SSM:n jakeluverkon kautta 43.000 kpl jakeluna.

Pyhäjärven Sanomat 2022 Nro 42 9 sivun värettä Keskiviikko lokakuun 19 päivä 2022

Epävarmuus tulevasta yösiijasta

– asunnottomuuden monet kasvat

Asumattomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa. Asumattomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa. Asumattomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

ASUNNOTTOMIEN YÖ- JA VUOKRASIJASTA on tullut yhä enemmän näkökulmaa. Asumattomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunto on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunnot on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunnot on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Selänne Keskiviikko 26. lokakuuta 2022

Tulevaisuus ilman asunnottomuutta

Kajsa Tuomo Pirkkala

Lokakuun 17. päivä 2022 tuli kuluneeksi 20 vuotta Asumattomien yö- ja vuokrasijasta. Asumattomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunnot on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunnot on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Asunnot on muuttanut kuvaa – asunnottomien yö- ja vuokrasijasta on tullut yhä enemmän näkökulmaa.

Pyhäjärven Sanomat 19.10.2022

Selänne 26.10.2022

Tiesitkö, että alueellamme toimii matalan kynnyksen palvelu vuokralle asuville?

Ylivieska Nivala Haapajärvi Pyhäjärvi

Asumisen tukemisella eteenpäin on kehittämishanke, joka toimii Nivalassa, Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Hankeen pääyhteistyökumppaneina toimivat Nivalan Työpajajäädöt sr, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratilat, Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat, Peruspalvelukuntayhtymä Selänne, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio sekä Nivalan seurakunta. Hanke toimii kolmen vuoden ajan (2021–2024).

Hanketyöntekijät auttavat asumiseen liittyvien haasteiden parissa. Kauttamme on mahdollisuus saada maksutonta neuvontaa ja tukea mm. taloushaasteiden selvittelyyn, palveluihin ohjaukseen, asumisjärjestelyihin sekä viranomaisasioihin. Tavoitteemme on tarjota yksilöllistä tukea ja ohjautta arjen asumisen tueksi. Palvelu on avointa kaikille vuokra-asuntojen asukkaalle.

Hanke tuottaa ja kehittää ennaltaehkäisevää, julkisia palveluita täydentävää arjen sujumista tukevaa toimintamallia.

Projektipäällikö Eveliina Savusalo Puh. 044 713 2060
Projektityöntekijä Haapajärvi Pyhäjärvi Pirkko Lahtela Puh. 044 713 2064
Projektityöntekijä Nivala Jaana Laakkonen Puh. 044 713 2063
Projektityöntekijä Nivala, Ylivieska Jaana Haapajoki Puh. 044 713 2061

AsTu-hanke

KESTI Kuntien yhteinen
NIVALAN Kuntien yhteinen
NIVALA Kuntien yhteinen
NIVALAN TYÖPAJAJÄÄDÖT SR

Ota rohkeasti yhteyttä - selvitetään tilannettasi yhdessä!

Hyvinvointi-lehti 19.10.2022

Asunnottomien yö Nivalan torilla

Liisa Ängelvä

TAPAHTUMA on valtakunnallinen ja tänä vuonna teeman on Tulevaisuus ilman asunnottomuutta. Hallitusohjelman tavoitteena on puollata asunnottomuusvaalikauden aikana ja poistaa asunnottomuus vuoteen 2027 mennessä.

Projektipäällikö **Eveliina Savusalon** mukaan alueen asunnottomuus ei juuri katuvaassa näy.

– Alueellamme esiintyy pääasiassa pilloasunnottomuutta, joka ei näy edes ARA:n asunnottomuustilastoissa. Asunnottomat majoittuvat väliaikaisesti tufftien tai sukulaisten luona, Eveliina Savusalo kertoo.

ASUNNOTTOMUUDEN taustalla voivat olla taloudelliset vaikeudet, työttömyys, perheen hajoaminen, päihte- ja mielenterveysongelmat, laitosjaksot tai vankilasta vapautuminen. Sekin on mahdollista, että aikaisempi asumishistoria kunnallisella vuokranantajalla on johtanut tilanteeseen, ettei henkilöillä ole enää mahdollisuutta saada kunnalliselta puolelta vuokra-asuntoa. Yksityisiltä vuokramarkkinoilta voi löytää asunnottomuutta. Suuressa asunnottomuudessa on vähenneen Euroopan ennätysvuonna pitkälti asunto-entien -mallin ansiosta, jonka mukaan pitkäaikaisasunnottomille mahdollistetaan kunkin tarpeiden mukaan erilaisin tukitoimin asuminen omassa asunnossa.

Kun katsoo on pään päällä, aletaan ratkaista mahdollisia sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Nivala-lehti 10/2022

Nivalassa asunnottomuus tarkoittaa muiden nurkissa majailua

Liisa Ängeslevä

Nivalassa järjestettiin maanantaina ensimmäistä kertaa Asunnottomien yö-tapahtuma. Valtakunnallisen tapahtuman teemana oli Tu-

leväisyys ilman asunnottomuutta. Nivalankin kohdalla tilastot näyttävät, ettei asunnottomia ole, mutta se ei pidä paikkaansa. Asunnottomiksi katsottavia on ainakin kym-

menen. He ovat yleensä niitä, jotka asuvat sukulaisten tai tuttavien luona.

- Pääsääntöisesti asunnottomuus johtuu siitä, ettei asuntoa saa enää kunnalliselta puolelta entisen asumishistoriansa takia. Yksityisellä puolella taas häiriöt luottotiedoissa saattavat estää asunnon löytymisen, kertoo projektipäällikkö **Eveliina Savusalo** Nivalan Työpoljasäätiön hallinnoimasta AsTu-hankkeesta.

HANKE JÄRJESTI yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa tapahtumat Nivalan lisäksi Ylivieskassa, Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Nivalan tapahtuman järjestivät AsTu-hanke, Nivalan seurakunta ja Nivalan kaupunki.

Eveliina Savusalo rohkaisti kuntaa merkittämään tilastoihin todelliset asunnottomuusluvut, sitten voidaan paremmin ryhtyä ratkaisemaan ongelmia.

-Asumisen tueksi on saatavilla palveluja. Niitä löytyy niin kuntien sosiaalito-

Asunnottomien yöä vietettiin ensimmäistä kertaa Nivalassa tänä vuonna. Ilan aikana torilla kävi noin sata ihmistä. **EVELIINA SAVUSALO**

men kautta kuin seurakuntien diakoniatyöstä. Asunto ei ratkaise kaikkea, kaikilla ei ole pankkitunnuksia tai puhelimia, joten niin vuokramaksu kuin asiointi virastoissa on hankalaa, Eveliina Savusalo hoksauttaa.

ASUNNOTTOMIEN YÖ kiinnosti

Nivalassa, sillä tapahtumassa oli mukana noin sata kävijää. Monille se avasi silmät maaseudun asunnottomuudelle.

Eveliina Savusalon mukaan kaikissa ikäryhmissä on haasteita. Hänen mielestään Nivalaankin tarvittaisiin asumisneuvoja, sillä hankkeet loppuvat aikanaan,

mutta avun tarve ei.

-Hankkeessa etsimme jokaiselle henkilökohtaisen polun ja ohjaamme palvelujen piiriin, Eveliina Savusalo sanoo.

Kunhan kattoon päähän päällä, aletaan ratkaista mahdollisia sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Soppatykiä tarjottiin kävijöille jauheliha-kalattua. **EVELIINA SAVUSALO**

Nivala-lehti 20.10.2022

Asiakastyö vuonna 2022

Hankkeen asiakastyö käynnistyi heinäkuussa 2021. Hanketyöntekijät tekevät mahdollisuuksien mukaan asiakastyötä työporeittain. Hankkeen kohderyhmään kuuluu henkilöitä, joilla on haasteita arkeen ja asumiseen liittyvissä asioissa. Hankkeen kohderyhmään kuuluvilla henkilöillä voi olla mm. aktiivinen päihdeongelma, mielenterveysongelmia tai neuropsykiatrinen häiriö, joka hankalottaa arjessa selviytymistä. Ensimmäinen asiakastapaaminen pyritään tekemään aina työporeittain. Tapaaminen voidaan sopia toimistolle tai kotikäynniksi. Toimistoilla on asiakaskäyttöön tarkoitettut tietokoneet, joilla asiakkaat voivat hoitaa mm. Kela asioita samalla kun tulevat tapaamaan hanketyöntekijöitä.

Hankkeen kohderyhmään kuuluvat alueen vuokralla asuvat henkilöt, joilla on sujuvaa arkielämää ja asumista hankaloittavia ongelmia, mm. ikääntyneet henkilöt, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret, mielenterveyskuntoutujat, päihdeongelmaiset ja maahanmuuttajat. Kohderyhmän koon hankkeen toiminta-alueella arvioitiin rahoitusta haettaessa olevan yhteensä noin 325 henkilöä tai ruokakuntaa (Haapajärvi 50, Nivala 125, Pyhäjärvi 20, Ylivieska 130). Hankkeen kaikki asiakaskohderyhmiin kuuluvat sisältyvät tähän kokonaismäärään. Arvio kohderyhmän kokonaismäärästä on asetettu koko hankkeen toiminta-ajalle. Hankkeen tavoitteena oli tavoittaa kohderyhmää vuonna 2022 yhteensä 110 henkilöä tai ruokakuntaa. Kohderyhmää tavoitettiin Ylivieskassa yhteensä 49 henkilöä tai ruokakuntaa, Nivalassa 34 henkilöä tai ruokakuntaa, Haapajärvellä 18 henkilöä tai ruokakuntaa ja Pyhäjärvellä 16 henkilöä tai ruokakuntaa eli yhteensä 117 henkilöä tai ruokakuntaa sai tukea ja ohjausta asumiseen hankkeen kautta. Alla olevissa taulukoissa tavoite sekä toteutumat vuodelle 2021 ja 2022 paikkakunnittain.

Kohderyhmä tavoitteet ja toteutuma vuodelta 2021 ja 2022

Paikkakunta	Tavoite 2021	Toteutunut 2021	Tavoite 2022	Toteutunut 2022
Ylivieska	21	29	44	49
Nivala	21	12	42	34
Haapajärvi	8	16	17	18
Pyhäjärvi	3	15	7	16
Hankkeen asiakkaat yhteensä toimivuonna	53	72	110	117

Kumulatiiviset asiakastilastot vuodelta 2022

Kunta	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Asiakkaat yhteensä
Ylivieska	6	7	2	5	2	7	0	2	7	7	1	3	49
Nivala	5	3	2	2	5	4	0	0	3	4	6	0	34
Haapajärvi	1	2	2	3	2	1	0	1	3	2	1	0	18
Pyhäjärvi	1	1	1	0	1	2	0	3	5	0	0	2	16
Asiakkaat yhteensä	13	13	7	10	10	14	0	6	18	13	8	5	117

Hanke tavoitti vuonna 2022 yhteensä 117 asiakasta/ruokakuntaa neljän kunnan alueella. Asiakas-kohtaamisia kertyi vuonna 2022 yhteensä 1577. Asiakaskohtaamisiksi laskettiin tilastoissa tapaamiset sekä puhelut, joissa toteutui asiakkaan ohjaaminen sekä neuvonta. Tavoitetuista asiakkaista 73 henkilöä oli miehiä, 43 henkilöä naisia ja 1 henkilö muun sukupuolisia. Asiakkaiden ikäjakauma oli alla olevan taulukon mukainen.

Kohderyhmän ikä ja sukupuoli jakauma vuonna 2022

	Alle 18	18–29	30–62	63–79	Yli 80	Yhteensä
Mies	0	16	43	13	1	73
Nainen	0	11	21	10	1	43
Muu	0	0	1	0	0	1
Yhteensä	0	27	65	23	2	117

Tarkempi kohderyhmän jakauma oli: asunnottomat 7 (5,98 %), päihderiippuvaiset 14 (11,97 %), työttömät 4 (3,42 %), mielenterveyskuntoutujat 6 (5,13 %), ikääntyneet 41 (35,04 %), perheet 2 (1,71 %), vähemmistökulttuurin edustajat 1 (0,85 %), nuoret 23 (19,66 %), rikostaustaiset 1 (0,85

%), liikuntarajoitteiset 0 (0 %), hamstraajat 1 (0,85 %), aikuiset (akuutti elämäncrisi) 14 (11,98 %), hamstraajat 1 (0,85 %) ja maahanmuuttajat 3 (2,56 %).

Hankkeeseen ohjautuneilla asiakkailla ilmeni erilaisia haasteita arjen asumisessa. Hankkeeseen ohjautui usein asiakkaita, joilla oli haasteita nykyisessä asunnossaan tai ettei heillä ollut ollenkaan omaa asuntoa tai nykyisessä asunnossa oli päällä häätöuhka. Alueelta on haastava saada asuntoja, jos aikaisempi asumishistoria kunnallisella vuokranantajalla on päättynyt häätöön tai vuokrasopimuksen purkamiseen rästivuokrien tai häiriökäyttäytymisen vuoksi. Alueelta on myös haastava saada yksityisiltä vuokramarkkinoilta asuntoja kyseiselle kohderyhmälle, koska usein kohderyhmällä on luottotietohäiriömerkintä, jonka vuoksi asuntohakemus evätään. Asunnon saamiseen yksityisiltä vuokra-asunto markkinoilta vaikuttaa myös vahvat ennakkoluulot kohderyhmää kohtaan, paikkakunnat ovat pieniä ja ihmiset usein tietävät toisensa. Vuonna 2022 Haapajärvellä kunnan asuntotilanne oli heikko. Vuokrattavien asuntojen määrä ei kohdannut tarvitsijoita, joten hankkeeseen ohjautui toistuvasti henkilöitä, joiden piti löytää vuokra-asunto.

Hankkeeseen ohjautuvilla asiakkailla on usein laajoja taloudellisia haasteita, kuten esim. haasteita hakea etuuksiaan sekä hoitaa asioita eri viranomaisten kanssa. Kohderyhmällä on haasteita selviytyä kuukausittaisista arjen asumisen menoistaan pienituloisuuden vuoksi. Kohderyhmä tarvitsee tukea ja ohjausta asiointeihin sekä etuuksien hakemiseen. Hankkeesta on myös tarjottu kohderyhmälle tukea eri viranomaisasiointeihin. Hanketyöntekijä on lähtenyt asiakkaan tueksi esim. sosiaalitoimeen hoitamaan asioita. Tapaamisella on jaettu vastuut sosiaalitoimen, hankkeen sekä asiakkaan kesken, kuka vastaa minkä asian hoitamisesta, jotta asiakkaan asiat saataisiin etenemään mahdollisimman nopeasti ja asiakkaan elämäntilanne saataisiin vakiintumaan. Asiakkaita on polutettu myös velkaneuvontaan sekä edunvalvontaan.

Kohderyhmä tarvitsee matalankynnyksen palveluita, joissa ensimmäinen kontakti pyritään ottamaan mahdollisimman pian avuntarpeen ilmetessä. Kohderyhmälle pyritään tarjoamaan ensimmäistä tapaamisesta 1–2 päivän kuluessa yhteydenotosta. Hankkeen tavoitteena on tarjota asiakkailla palvelua, jolla tuetaan ennakoivasti ja kokonaisvaltaisesti kohderyhmän elämäntilanteita sekä turvataan alueen asumisen jatkuvuutta. Kohderyhmää on ajoittain haastava tavoittaa ja sitouttaa oman tilanteensa hoitamiseen. Ensimmäisen kontaktin saaminen vaihtuvien prepaid-liittymien vuoksi on haastavaa. Asiakas saattaa ottaa yhteyttä ja kertoa tarvitsevansa apua, mutta voimavarat eivät sillä hetkellä riitä sitoutumaan asioiden selvittämiseen sekä hoitamiseen, joten asiakkaan kanssa asioiden hoitaminen saattaa jäädä kesken, koska asiakas jättäytyy pois tapaamiselta eikä häntä tavoiteta tämän jälkeen vaihtuneiden yhteystietojen vuoksi. Kohderyhmän epäluuloisuus viranomaisverkostoa kohtaan tuottaa myös haasteita.

Kohderyhmä on tuonut esille, että etenkin Kelasta palvelun saaminen on alueella haastavaa, koska Kelan virastot ovat suljettuja tai toimivat vain muutamana päivänä viikossa ajanvarauksella. Kaikissa kunnissa ei ole Kelan postilaatikoita, joihin asiakkaat voivat etuushakemukset liitteineen jättää. Kaikilla asiakkailla ei ole myöskään mahdollisuutta eikä taitoja lähettää hakemuksia ja liitteitä sähköisesti Kelaan. Kohderyhmällä on usein käytössään prepaid-liittymät, joilla eivät pysty soittamaan Kelan palvelunumeroihin. Osalta kohderyhmästä puuttuu myös verkkopankkitunnukset, joten asiointi

ei onnistu myöskään Kelan omapalvelussa. Myös alueen sosiaalitoimistoissa autetaan kohderyhmää hoitamaan Kela asiointejaan. Kohderyhmään kuuluvat ovat usein pelkkien Kelan etuuksien varassa olevia kotitalouksia. Hanke on auttanut kohderyhmää hakemuksien toimittamisessa. Kohderyhmän pääasiallinen toimeentulo on usein toimeentulotuki, eläke, opintotuki tai työmarkkinatuki, joten asiointissa ilmenneiden haasteiden vuoksi usean kohderyhmään kuuluvan henkilön pääasiallinen toimeentulo voi vaarantua ja näin ollen kohderyhmän asuminen vaarantuu perustoimeentulon puuttuessa. Nivalassa ja Haapajärvellä on käytössä Kelan etäasiointipiste. Etäasiointipiste on todettu erittäin toimivaksi sekä joustavaksi ratkaisuksi pieniin kuntiin, joissa Kelan virasto ei ole auki kuin ajanvarauksella.

Kohderyhmän tavoitteeseen pääsemistä seurattiin kontakteilla, asiakasmäärillä ja tilastolla, jossa seurattiin asiakkuuden päättymistä positiiviseen lopputulokseen (tavoite 75 %). Vuonna 2022 88 (75,21 %) hankkeen asiakkuutta päättyi positiiviseen lopputulokseen, 11 (9,40 %) kohdalla tavoitteeseen ei päästy ja 18 (15,38 %) asiakkuutta jatkui vuodelle 2022. Yleisimmät syyt siihen, ettei asiakkuudessa päästy tavoitteeseen, oli asiakkaan jättäytyminen pois tapaamisilta ja tämän jälkeen asiakasta ei enää tavoitettu puhelimitse tai asiakas menehtyi äkillisesti.

Toimenpiteet vuonna 2022

Hanke on perustanut kunnittain asumissosiaalisen työn ryhmät, joihin on koottu alueen verkostoa. Asumissosiaalisen työn ryhmät on perustettu hankkeen toimesta Haapajärvelle, Ylivieskaan, Nivalaan ja Pyhäjärvelle. Ryhmien tarkoituksena on parantaa paikallisten toimijoiden yhteistyötä. Ajatuksena on, että työryhmään kutsutaan toimijoita, jotka työssään kohtaavat asiakkaita, joilla on asumisen kanssa haasteita. Ryhmät kokoontuvat muutaman kerran vuodessa pohtimaan yhdessä paikkakunnan yhteistyön parantamista sekä toimintamalleja haastavien tilanteiden varalle. Työryhmän tavoitteena on paikkakunnan asumisen turvaaminen sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisy sekä verkoston yhteistyön tiivistäminen. Ryhmään on kutsuttu toimijoita mm. Kelalta, sosiaalitoimesta, vuokratyöntekijöiltä, mielenterveys- ja päihdepalveluista sekä poliisista.

Hanke on pyrkinyt verkostoitumaan alueellisesti sekä valtakunnallisesti. Hanke on ollut yhteydessä aktiivisesti eri toimijoihin (mm. RISE, Y-säätiön Asunto ensin-verkostokehittäjät, EHYT ry, toisen paikkakunnan toimijat, paikalliset toimijat) ja tehnyt verkostollista yhteistyötä sekä yhteistyön myötä tuomaan hyviä käytäntöjä asumissosiaalisen työn työkaluiksi hankkeen toimialueelle. Hanke on vierailut verkoston luona mm. Oulussa Kenttätiellä, Vertossa sekä Aste-hankkeen luona ja Raahessa Woimalassa sekä asumissosiaalisen työn toimijoiden luona. Hanke kuuluu erilaisiin verkostoihin mm. Oulun Eteläisen työllisyystoimijoiden verkostoon sekä Taloudellisen hyvinvoinnin verkostoon.

Hanke osallistui kunnittain ARA:n vuosittaisen asunnottomuus selvityksen tietojen keräämiseen. ARA julkaisee vuosittain selvityksen Suomen asunnottomuudesta kuntakohtaisesti. Kerätyt tiedot kuvaavat asunnottomuutta marraskuun 15. päivänä. Selvityksessä on huomioitu lukumäärän lisäksi asunnottomuuden eri muodot kuten sen jakautuminen eri väestöryhmien (mm. maahanmuuttajat, nuoret, naiset) kesken. Tätä varten ARA kysyy kunnista tietoja asunnottomuudesta kyselylomakkeella.

Kyselyn poikkileikkajankohda on 15.11.2022. Kyselyyn oli vastattava 9.12.2022 mennessä. Vastausten perusteella laaditaan tilastaselvitys Asunnottomat 2022, joka julkaistaan ARAn verkkosivuilta.

Vuonna 2022 hanke otti kantaa ja antoi lausuntoja asunnottomuuteen sekä työikäisten palveluiden arviointiin ja suunnitteluun liittyen. Hanke kirjoitti 6.10.2022 yhteistyössä A-klinikan sosiaalityöntekijän Hanne Harjulan kanssa lausunnon Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitukselle, jotka suunnittelivat Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä. Lausunnon painotuksena oli asunnottomuustyö sekä työikäisten sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen Oulun Eteläisen alueella. Hanke kirjoitti myös kannanoton alueen asunnottomuudesta Vailla Vaki-naista Asuntoa ry:lle 29.9.2022.

Hanke laati alueen vuokrataloyhtiöiden kanssa hanke kunnille toimenpide-ehdotuksen asumisneuvonnan järjestämisestä. Toimenpide-ehdotus laadittiin Ylivieskan, Nivalan, Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeille. Laki asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027 tul1 voimaan 1.1.2023 ja on voimassa 31.12.2027 saakka. Lain perusteella kunnalle ja kuntayhtymälle voidaan myöntää avustusta asumisneuvontapalvelun tuottamiseen, laajentamiseen ja kehittämiseen. Avustuksella halutaan kannustaa kuntia ulottamaan asumisneuvonnan yhdenvertaisesti kaikille kuntalaisille asumismuodosta riippumatta. Avustettavan asumisneuvontapalvelun tulee olla kaikille maksutonta. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen, laajentamiseen ja kehittämiseen. Avustuksen määrä on 60–80 % kustannuksista. Avustuksessa ei ole hakuaikaa, vaan avustusta myönnetään perustuen ARAn ja kunnan väliseen sopimukseen niin kauan kuin määrärahaa riittää. Hallitusohjelman tavoitteena on poistaa asunnottomuus Suomesta vuoteen 2027 mennessä. Hallitusohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota asumisneuvonnan saatavuuden parantamiseen sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn. Toimenpide-ehdotuksen tarkoituksena on turvata alueellemme asumisneuvonnan jatkuvuus Asumisen tukemisella eteenpäin- hankkeen (AsTu) päätyttyä. Kokemuksemme mukaan, alueellamme on kasvava tarve asumisneuvonnalle. Toimenpide-ehdotuksen tarkoituksena on kehittää alueen asumista tukevia palveluita sekä edistää hallitusohjelman tavoitetta asunnottomuuden poistamisesta.

Hanke on pyrkinyt dokumentoimaan erilaisia toimintaprosesseja asiakastyöhön käytännöntyön edessä. Hanketiimin kanssa on suunniteltu asiakasprosessikuvausta mm. asunnottomuuden, rästituokrien ja hamstrauksen varalle. Hanke työstää alueellista toimintamenetelmää. Hanketiimi pitää kuukausittain kehittämispäiviä, joiden aikana kehittämissuunnitelmaa työstetään. Hanke on työstänyt alueellista asumisopasta vuokralla asuvien tueksi. Tavoitteena on saada opas valmiiksi kevään 2023 aikana ja tuotos kokeiluun kesän 2023 aikana.

Tapahtumat 2022

Avoimet ovet

Hanke järjesti keväällä 2022 hankkeen toimistoilla avoimet ovet. Nivalan ja Haapajärven avoimet ovet järjestettiin yhteistyössä Navi-Go! - hankkeen kanssa. Ylivieskan avoimet ovet järjestettiin yhteistyössä Ylivieskan vuokra-asuntojen kanssa.

Avoimet ovet järjestettiin seuraavasti:

25.4.2022 Ylivieska
27.4.2022 Nivala
28.4.2022 Pyhäjärvi
17.5.2022 Haapajärvi

Avoimissa ovissa vieraili kohderyhmää sekä yhteistyöverkoston.

Asukastapahtumat

Kevään 2022 aikana suunnitelmassa oli jalkautua asutusalueille erilaisten tapahtumien muodossa. Keväällä 2022 hanke järjesti Nivalan Vuokrakotien ja Haapajärven Vuokrataloyhtiöiden kanssa asukastapahtumat, joissa oli arvontaa, ilmaistarjoiluja sekä elävää musiikkia. Tapahtumat saivat positiivista palautetta asukkailta. Nivalan tapahtuma järjestettiin 31.5.2022 ja Haapajärven tapahtuma 14.6.2022.

Asunnottomien yö

Hanke järjesti yhteistyössä alueen verkoston toimijoiden kanssa Asunnottomien yön tapahtumat hanke kuntiin. Tapahtumien tarkoituksena oli lisätä tietoa ja herättää keskustelua asunnottomuuden eri muodoista sekä sen aiheuttamista haasteista ja vaikutuksesta yksilöön ja yhteisöön. Tapahtumilla haluttiin nostaa esille, että asunnottomuutta esiintyy myös pienillä paikkakunnilla. Tarkoituksena oli myös tuoda esille paikallisia toimijoita ja palveluita, jotka kohtaavat työssään asunnottomuutta sekä asumisen haasteita.

Tapahtumien aikataulu

17.10.2022 10:00-13:00 Ylivieska
17.10.2022 17:00-20:00 Nivala
18.10.2022 10:00-13:00 Haapajärvi
20.10.2022 10:00-12:00 Pyhäjärvi

Ylivieskan ja Haapajärven tapahtumat järjestettiin paikallisen ruokajaon yhteydessä. Tapahtumassa oli paikalla paikallisia toimijoita kertomassa alueen palveluista. Tapahtumassa oli kahvi- ja makkara- tarjoilu. Paikalliset yritykset lahjoittivat tapahtumiin tarjoiltavat. Tapahtumissa oli leipäjako, sekä Haapajärvellä jaettiin hygieniatarvikkeita.

Nivalan ja Pyhäjärven tapahtumat järjestettiin torilla. Tapahtumassa oli paikalla paikallisia toimijoita kertomassa alueen palveluista. Pyhäjärven tapahtumassa oli kahvi- ja makkaratarjoilu. Nivalassa tarjottiin jauhelihakeittoa sekä kahvia.

Lahjoita lämpöä-kampanja

Hanke otti osaa valtakunnalliseen EHYT ry:n ja A-klinikkasäätiön järjestämään Lahjoita lämpöä -kampanjaan, joka haastoi ihmisiä neulomaan asunnottomille ja muille vähäosaisille villasukkia ja lapasia. Kampanjassa ihmiset saivat neuloa vapaasti valitsemansa väriset ja kokoset sukat tai lapaset ja toimittaa ne Lahjoita lämpöä- keräyspisteeseen. Astu-hankkeen toimistot Pyhäjärvellä, Haapajärvellä, Nivalassa ja Ylivieskassa toimivat valtakunnallisen kampanjan keräyspisteinä. Kampanjan keräysaika oli 1.9.-30.11.2022. Lahjoita lämpöä- kampanja oli osa 17.10.2022 vietettävää Asunnottomien yötä. Hanke sai kerätty alueelta lahjoituksena yhteensä 95 paria villasukkia. Lisäksi saimme lahjoituksena muutamia lapasia, pipoja, ranteen lämmittämiä ja neulottuja tossuja. Kampanjan aikana kerätyt lahjoitukset jaettiin hankkeen toiminta-alueen vähäosaisille.

Verkostokoulutus

Helmikuussa 2022 (9.2.2022) hanke järjesti verkostolle RISE-info tilaisuuden. Tilaisuus oli järjestetty Teams-yhteyden kautta. Tilaisuudessa Oulun vankilan apulaisjohtaja Jenni Korpikari kertoo verkostolle RISEn palveluista. Tilaisuuteen osallistui 30 verkoston jäsentä.

Helmikuun projektiryhmässä 22.2.2022 Kelan asiakkuusvastaava Pauliina Pyykölä esitteli Kelan toimintaa sekä esitteli asumiseen liittyviä etuuksia, vinkkejä asiakkaiden eteenpäin ohjaamiseksi Kelan palveluihin sekä esitteli Kelan erityispalveluita. Tapaamiseen oli kutsuttu myös Pohjois-Pohjanmaan alueen ryhmäpäällikkö Jatta Rajaniemi.

Hanke järjesti yhteistyössä Y-säätiön Asunto ensin- verkostokehittäjien kanssa verkostopäivän Ylivieskaan alueen asumissosiaalisentyön ammattilaisille. Missä mun koti on? – verkostopäivät järjestettiin Ylivieskan Centrian tiloissa 12.4.2022. Verkostopäivien luennoitsijoina oli Miia Saarela (Asunto ensin verkostokehittäjät), Hanna-Riikka Alasippola (Jyväskylän Diakonissalaitos Hoiva), Hanne Harjula (PPKY Selänne), Kimmo Vasalampi (kokemusasiantuntija), Jaakko Ruokola (Oulun Osnakodit), Markku Rautiainen (RISE). Paikan päällä osallistuvia oli 17 verkoston jäsentä ja etäyhteydellä 11 henkilöä.

PÄIVÄN OHJELMA

8:30-9:00	Aamukahvit kokoustilassa
9:00-9:50	Asunnottomuuden poistaminen asunto ensin- mallin keinoin, Juha Soivio, Asunto ensin verkostokehittäjät
9:50-10:40	Asunto ensin - Asumisen liikkuva tuki, Hanna-Riikka Alasippola, Jyväskylän Diakonissalaitoksen Hoiva
10:40-11:00	Alueen kommenttipuheenvuoro, Hanne Harjula, PPKY Kallio
11:00-12:00	Lounas
12:00-13:00	Kokemusasiantuntijan puheenvuoro, Kimmo Vasalampi
13:00-13:50	Asunto ensin-malli isännöinnin ja kiinteistön omistajan näkökulmasta, Jaakko Ruokola, Oulun Osnakodit
13:50-14:00	Kommenttipuheenvuoro, Taina Ruhala, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot
14:00-14:15	Iltapäiväkahvit kokoustilassa
14:15-15:00	VAT-verkosto, Markku Rautiainen, RISE
15:00-15:30	Paikallisen yhteistyön mahdollisuudet

Hankkeen toimesta Asunto ensin verkostokehittäjät järjestivät Asunto Ensini- koulutuksen Teams-yhteydellä 22.9.2022. Koulutuksessa perehdyttiin ja syvennettiin tuntemusta asunto ensin-periaatteesta, työotteesta ja sen toteuttamisesta käytännön työssä. Koulutuksessa kiinnitettiin huomiota pienen paikkakunnan haasteisiin asunnottomuustyössä. Koulutus oli suunnattu ennen kaikkea Nivalan, Ylivieskan, Pyhäjärven ja Haapajärven alueella työskenteleville ammattilaisille, mutta oli avoin kaikille.

Kohderyhmän koulutukset

Hankkeen kohderyhmälle järjestetään hankepaikkakunnilla arjessa ja yhteiskunnassa selviytymistä tukevia ryhmämuotoisia lyhytkoulutuksia, esim. digi- ja taloustaitojen opetusta sekä kotitalous- ja jäteneuvontaa, sekä tiedotetaan säännöllisesti paikkakuntien työllisyys-, koulutus-, julkisista ja yritysten palvelutarjonnasta sekä harrastusmahdollisuuksista ja tuetaan niiden hyödyntämisessä. Lisäksi hankkeen asiakkaille tarjotaan yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa eri asiointikanavien käyttämisessä ja mahdollisuus tietokoneen käyttöön ja asiakirjojen tulostamiseen hankkeen toimipisteissä.

Hankkeen toimistoille on hankittu asiakaspäätteet sekä tulostimet, joissa asiakkaat voivat ajanvarauksella hoitaa esim. Kela asioita. Ajanvarauksen yhteydessä asiakas saa tukea ja ohjausta asioiden hoitamiseen.

Hanke järjesti 24.2.2022 kohderyhmälle Raha asiat haltuun- koulutuksen yhteistyössä Takuusäätiön Taina Rajasen kanssa. Koulutukseen oli mahdollista osallistua etäyhteyden kautta, joka oli järjestetty hankkeen toimistoille Ylivieskaan, Nivalaan, Haapajärvelle ja Pyhäjärvelle. Koulutukseen osallistui yhteensä 13 henkilöä.

Hankehenkilöstön koulutukset

Hankehenkilöstö osallistui vuoden 2022 aikana useisiin ilmaisiin webinaareihin, seminaareihin sekä koulutuspäiviin verkkoyhteyden kautta. Hanke on pyrkinyt hyödyntämään eri organisaatioiden tarjoamia ilmaisia koulutuksia mahdollisimman hyvin sekä saamaan tätä kautta ajankohtaista tietoa käytännön asiakastyöhön sekä alueellisen toimintamallin kehittämistyöhön. Hanketiimi osallistui lokakuussa 2022 Helsingissä järjestettyyn Valtakunnalliseen asunnottomuus seminaariin. Hankkeen projektipäällikkö osallistui 25.2.2022 järjestettyyn STEAn arviointikoulutukseen.

Hankehenkilöstö osallistui vuonna 2022

21.1.2022	Talous Tsemppari- peruskoulutus, Takuusäätiö
25.1.2022	STEA arviointikoulutus
18.3.2022	Työhyvinvointikortti-koulutus
13.4.2022	Huumeiden käyttäjien tunnistaminen ja kohtaaminen, EHYT ry
26.4. 2022	Asumisneuvonta: sosiaalitoimen ja asumisneuvojan yhteistyö, ARA ja Asunto Ensin verkostokehittäjät
2.5.2022	Asumisneuvonnan laajentaminen ja kehittäminen- infotilaisuus, ARA
13.6.2022	Enter- elämässä eteenpäin! - hankkeen päätösseminaari, Kokkola
22.9.2022	Asunto ensin- koulutus, AE-verkostokehittäjät
14.10.2022	Valtakunnallinen asunnottomuus seminaari – Asunto ensin hyvinvointialueilla, Helsinki
13.12.2022	Asumisneuvonnan ja isännöinnin sekä kiinteistöhuollon yhteistyö, ARA ja Y-säätiö
15.12.2022	Tukea suuriin sähkömenoihin – eväitä asiakasneuvontaan webinaari, Kela ja Verohallinto

Alueen asukastyytyväisyyskysely

Hanke toteuttaa vuosittain vuokrataloyhtiöiden asukkaille asumisviihtyvyyttä tarkastelevan asukas- kyselyn, jonka tuloksia hyödynnetään asuinalueiden ja asumisen kehittämisessä. Ensimmäinen asu- misviihtyvyysskysely toteutettiin tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Kysely työstettiin yhteistyössä alueen vuokrataloyhtiöiden kanssa. Kyselyn toteutti Astu-hanke yhteistyössä alueen vuokrataloyhti- öiden kanssa (Kiinteistö Oy Rillankivi, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakodit ja Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy). Kyselyn toteutuksen ajankohta oli 17.1.- 6.2.2022. Sama kysely toteutettiin Pyhäjärven, Haapajärven, Nivalan ja Ylivieskan alueella kunnallisen vuokra- taloyhtiöiden asukkaille. Kyselyyn pystyi vastaamaan sähköisesti sekä asukkaille jaetun paperisen kyselylomakkeen avulla. Yhteensä kyselyitä jaettiin alueelle 1474 talouteen. Kyselyyn vastasi 195 henkilöä. Koko alueen vastausprosentti oli 13,23 %. Haapajärvellä kysely jaettiin 284 talouteen (vas- tausprosentti 7,75 %), Pyhäjärvelle kysely jaettiin 240 talouteen (vastausprosentti 20,83 %), Nivalas- sa kysely jaettiin 360 talouteen (vastausprosentti 13,33 %) ja Ylivieskassa kysely jaettiin 590 talou- teen (vastausprosentti 12,71 %). Kyselyn vastaukset käytiin läpi vuokrataloyhtiöiden henkilökunnan kanssa ja vastausten perusteella pyritään kehittämään vuokrataloyhtiöiden sekä hankkeen toimin- taa.

Verkostopalautekysely

Hankkeen verkostokysely toteutettiin 28.3.-7.4.2022. Kysely jaettiin sähköisesti verkostolle. Kyselyyn vastasi 18 verkoston jäsentä. Kyselyn kautta saatu palaute oli positiivista. Vastaukset käytiin läpi hanketiimin sekä projektiryhmän kesken ja toimintaa pyritään kehittämään saatujen vastausten perusteella.

8 KEVÄÄN 2023 SUUNNITELMAA

Hankkeen ja vuokrataloyhtiöiden yhteistyössä työstämä asukasviihtyvyysskysely toteutetaan helmimaaliskuussa 2023. Hanke toteuttaa yhteistyöverkoston palautekyselyn 2023 maalis-huhtikuussa. Helmikuussa 2023 palautettavana on tuloksellisuusraportti vuodelta 2022 ja toukokuussa 2023 palautettava hankkeen vuosiraportti vuodelta 2022 STEA:lle. Kevään 2023 aikana hankkeen tavoitteena on järjestää koulutusta kohderyhmälle sekä verkostolle.

Hanke jatkaa kunnittain järjestettävien asumissosiaalisen työn ryhmien tapaamisia. Vuokrataloyhtiöiden, seurakunnan sekä sosiaalitoimen kanssa järjestettävät yhteistyöpalaverit jatkuvat. Kevään ajalle suunniteltu alustavasti asukastapahtumia yhteistyössä vuokrataloyhtiöiden kanssa. Hanke jatkaa alueen vuokralla asuvien käyttöön tarkoitettun asumisoppaan työstämistä ja se pyritään saamaan kesään mennessä kokeilukäyttöön.